

Barbara Michałek
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach

Miłe spotkania w sieci

O blogu Wydziału Informacji, Promocji i Współpracy ze Środowiskiem

Od tamtej chwili minęło już kilka lat. Zapał nas nie opuszcza, nowe pomysły stale się rodzą, zainteresowani czytają. A zaczęło się bardzo niepozornie. Pierwszy tekst nosił niewyszukany tytuł *Zaczynamy!* A następne – to już podsumowanie międzyszkolnego konkursu plastycznego, na który napłynęły 593 prace (!) oraz wspomnienie „katarzynek”. Niebawem otrzymałyśmy kilka miłych listów od nauczycieli (także emerytowanych), a znany wykładowca, literaturoznawca, kulturoznawca i medioznawca, umieścił na swojej oficjalnej stronie internetowej link, uprzednio informując, że to uczyni.

Miło nam zatem zaprezentować *Co słychać w IB*, czyli blog Wydziału Informacji, Promocji i Współpracy ze Środowiskiem Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Józefa Lompy w Katowicach (www.blogwib.blogspot.com).

W chwili powstania blogu wydział miał inną nazwę i pracowały w nim dwie osoby. Zajmowałyśmy się tworzeniem elektronicznej i tradycyjnej kartoteki zagadnieniowej oraz szeroko pojętą działalnością informacyjno-bibliograficzną. Z czasem dołożono nam jeszcze więcej obowiązków, łącząc w całość z komórkami odpowiedzialnymi za edukację regionalną oraz – jakże ważną! – promocją placówki. Obecnie tworzymy wydział liczniejszy. Trzy z nas wyspecjalizowały się w działalności promocyjnej, wykonując nieocenioną, wspaniałą pracę na rzecz upowszechniania wiedzy o PBW w bliższym i dalszym środowisku, a te, które tworzyły IB (tak w skrócie nazywano Informację Bibliograficzną), nadal są odpowiedzialne przede wszystkim za tworzenie elektronicznej i tradycyjnej kartoteki zagadnieniowej i obsługę informacyjną użytkowników. One też kontynuują prowadzenie blogu, który – jak łatwo dostrzec – idealnie wpisuje się zarówno w sferę informacyjną i popularyzującą czytelnictwo, jak też promocyjną wydziału.

Jak doszło do powstania blogu? Co na nim umieszczamy? Dla kogo piszemy? Najszybciej można odpowiedzieć na trzecie pytanie. Piszemy dla wszystkich! Nie tylko dla stałych użytkowników biblioteki, ale również dla każdego, kto zechce nas czytać, gdyż tematyka – jak za chwilę się przekonamy – nie ogranicza się tylko do naszej placówki. Ale właśnie bogate i różnorodne zbiory PBW, a raczej ich – naszym zdaniem – niewystarczające wykorzystanie przez użytkowników, dały początek blogowi. Rozmawiając z osobami odwiedzającymi wydział, wywnioskowałyśmy, że na ogół kojarzą bibliotekę pedagogiczną ze zbiorami dotyczącymi – oczywiście! – oświaty i wychowania. Spodziewają się tu znaleźć np. podręczniki pedagogiki, materiały metodyczne, pozycje z zakresu psychologii rozwojowej czy ogólnej. Ale niekoniecznie szukają u nas np. *Elektrochemii* Włodzimierza i Zofii Libusiów, *Chirurgii dróg żółciowych* pod redakcją Józefa Kubiaka czy *Pogody dla bogaczy* Irwina Shawa. A mamy je w zbiorach! I wiele innych, wartościowych pozycji z różnych dziedzin wiedzy. Również niemało tytułów czasopism obecnie obecnych na rynku lub tych, które już się nie ukazują. Łatwo stąd wywnioskować, że rzadziej zajrzy do nas student kierunków ścisłych (chyba że po podręczniki filozofii czy psychologii!) i lubiący beletrystykę senior, niż osoba zgłębiająca wiedzę z wychowania przedszkolnego.

Tym, by wspomniany student dowiedział się o nas i jednak przyszedł, zajmują się głównie „specjalistki” od promocji w postaci barwnych plakatów, ulotek czy notek w mediach, również osobiście odwiedzające lokalne szkoły wyższe (po uprzednich uzgodnieniach z ich władzami). Troską „trzonu” IB jest to, co mu polecić, by nie tylko zdobył wiedzę przewidzianą programem nauczania, ale także poszerzył ją o nowe dziedziny. Między innymi dlatego jest blog.

Co słycać w IB? [on-line]. [dostęp: 12.02.2018]. Dostępny w WWW: <http://blogwib.blogspot.com/>.

Zatem, co konkretnie można na nim znaleźć? Na górnej belce mamy podstawowe dane, czyli zakładki:

- *O nas* – tu się krótko przedstawiamy.
- *Oferta* biblioteki (www.pbw.katowice.pl), czyli link do strony internetowej placówki, na której zamieszczony jest pełny wykaz proponowanych przez pracowników zajęć i innych darmowych przedsięwzięć edukacyjnych.
- *Kartoteka* zagadnieniowa, którą budujemy w Wydziale. Podstawowe dane o tym bogatym źródle informacji.
- *PBW* – odsyłacz do strony internetowej PBW.
- *Kontakt* – tej zakładki omawiać nie trzeba, bo jest praktycznie na każdej stronie internetowej.

I wreszcie – zasadnicza treść blogu. Artykuły o bardzo różnej treści, bo rozmaite są zainteresowania naszych czytelników. Niektóre znamy. Przecież rokrocznie udzielamy setek porad. Ale także te pozycje, a nawet króciutkie fragmenty, które uważamy za godne polecenia – ciekawostki, mało znane wydarzenia czy osoby. Materiału dostarczają nam także wypowiedzi uczniów, dla których organizujemy zajęcia, a nade wszystko – książki i czasopisma dostępne w bibliotece. Pilnie śledzimy bieżące życie literackie i kulturalne, daty ogólnopolskich akcji i znaczących wydarzeń (np. Narodowego Czytania, „święta” literatury dla młodego odbiorcy – Rabka Festival), wykazy planowanych rocznic i priorytety edukacyjne. Dokumentujemy jubileusze i rocznice urodzin lub śmierci znanych twórców oraz innych wybitnych postaci (np. pisaliśmy o Fridtjofie Nansenie, Antonim Patku, Michaelu Faraday'u, Kazimierzu Górskim).

Pokazałyśmy już sławnych poliglotów, leworęcznych. Popularyzowałyśmy Dzień Życzliwości, Międzynarodowy Dzień Kota czy Dzień Kredki. Omawiałyśmy motywy – literackie, filmowe, czasem plastyczne (np. serce czy wieża w tekstach kultury). Zachęcamy do poznania interesujących osób z naszego środowiska. W cyklu *Człowiek z Pasją* zaprezentowałyśmy m.in. sylwetki Janiny Kowalik (regionalnej poetki) czy Walentyny Ignaszewskiej-Nikodem, byłej więźniarki obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau, od wielu lat zaangażowanej w niesienie pomocy edukacyjnej uczniom ze szkół w krajach tzw. Trzeciego Świata. Opracowałyśmy kilka testów wiedzy (wraz z odpowiedziami), m.in. o twórcach fantastyki, literaturze dziecięcej (*Książki naszego dzieciństwa*) czy książkowych zwierzętach.

Możne je wykorzystać podczas tworzenia własnych opracowań lub w całości, np. w trakcie szkolnych konkursów, festynów lub nawet rodzinnych spotkań. Były nawet wiersze dla dzieci Juliana Tuwima... po łacinie. Niedawno pojawiły się już na stałe, a nie okazjonalnie *Nowości książkowe w zbiorach* oraz *Nowości audiowizualne w zbiorach*. Prezentujemy w nich po kilka pozycji ze szczególnie poszukiwanej u nas tematyki – wraz ze skróconym spisem treści, ujętym czasem w postaci haseł przedmiotowych lub kilkuwyrazowych fraz. Dziwimy się sobie, że wcześniej tego nie wymyśliłyśmy, bo przegląd artykułów istniał niemal od początku. Chcemy, by każdy znalazł tu coś dla siebie. A czytają nas uczniowie, nauczyciele, studenci, osoby wykonujące różne zawody i ci, którzy nie są aktywni zawodowo. Każdy tekst opatrujemy etykietami, aby łatwiej było go odnaleźć. Ich zestawienie można zobaczyć na dole strony.

Swoiste streszczenie zawartości, ale podzielone na najważniejsze działy, widzimy na prawym marginesie. A konkretnie, zakładkę **Na skróty**, a w niej:

- *Interesujące artykuły i czasopisma*. To efekty naszej codziennej pracy. Opracowując artykuły, często uważamy takie, które warto upowszechnić. Bo mogą zainteresować większą grupę osób. Bo są zabawne. Bo zawierają szczególnie trafne uwagi. Powodów jest wiele. Efektem pracy z wydawnictwami ciągłymi były np. wpisy: *Mistrz ciętej riposty* (anegdota o Albercie Einsteinie) czy *Zielona herbata*. Z czasem pojawiła się – już teraz ukazuje się regularnie – *Prasówka z aktualnych czasopism* oraz *Prasówka (retro)*. Artykuły z (zawsze) *aktualnych czasopism*. Ta ostatnia zawiera ciekawostki z archiwalnych wydawnictw ciągłych. W tych cyklach pisałyśmy np. o tak niezwykłych sprawach, jak związek Księżycy z truskawkami czy nieba wikingów z twórczością Tolkiena, a nawet o czasie pracy i „urlopie” ... koni.
- *Jak popularyzujemy czytelnictwo?* Tutaj piszemy głównie o przeprowadzonych lekcjach, konkursach (plastycznych, czytelniczych), warsztatach.
- *Nowości audiowizualne w zbiorach*.
- *Zbiory, które trzeba poznać*. Jak wskazuje nazwa! W tym cyklu ukazały się na przykład wpisy: *Urodzić się... w przeciwną stronę* (wspomnienie wspaniałej twórczości Anny Kamieńskiej) i *Albert du Aime* (sylwetka Williama Whartona).
- *Książki (nie)zapomniane* – najchętniej czytany dział (w ogólnej statystyce). Ukazuje się co dwa tygodnie, w piątki. Prezentujemy w nim utwory nieco mniej obecnie znane, a wartościowe, bardzo różnorodne pod względem gatunkowym czy treściowym, obecne w naszych zbiorach. Są tu poezje (np. *Pamiętajcie o ogrodach* Jonasza Kofty, *Zamek nadziei* Bułata Okudźawy), dramaty (*Szklana menażeria* Tennessee Williamsa, *Wnętrze* Maurice'a Maeterlincka) oraz epika: od krótkich opowiadań (*Perta* Johna Steinbecka, *Konfido* Kurta Vonneguta) do obszernych powieści (*Józef i jego bracia* Thomasa Manna, *Na wschód od Edenu* Johna Steinbecka). Jest w cyklu miejsce na literaturę dziecięcą i młodzieżową (*Tajemniczy szyfr* Nancy Faulkner, *Biały statek* Czingiza Ajtmatowa), prozę społeczno-obyczajową (*Morze i trucizna* Shūsaku Endō, *Cytadela* Josepha Archibalda Cronina), historyczną (*Abelard i Heloiza* Helen Waddell, *Opowieść o dwóch miastach* Charlesa Dickensa), podróżniczą (*Śladami Stasia i Nel* Mariana Brandysa, *Wyspa kochających lemurów* Arkadego Fiedlera), fantastyczną (*Dom na granicy światów* Williama Hope Hodgsona, *Na srebrnym globie* Jerzego Żuławskiego), literaturę grozy (*Niesamowite opowieści* Stefana Grabińskiego, *Lokis* Prospera Mérimée), eseistyczną (*Zaślubiny* oraz *Lato* Alberta Camusa) i inną. Każdy znajdzie coś dla siebie.

- *Kącik Maturzysty*. Zestaw pomocy do samodzielnych powtórek przed egzaminem dojrzałości z języka polskiego wraz z ćwiczeniami (i odpowiedziami). Obejmuje materiał z językoznawstwa, teorii i historii literatury, omówienie wszystkich lektur z gwiazdką i najważniejszych spoza tego zestawu, przykładowe tematy rozprawek (ze wskazówkami, jakie utwory należałoby wziąć pod uwagę podczas ich pisania) oraz wybrane kwestie intertekstualności (literatura a sztuki plastyczne i film). Wszystko, co przyszły maturzysta wiedzieć powinien (na egzaminie pisemnym i ustnym). Obecny rok szkolny to już trzeci, w którym jest kontynuowany i nieustannie wzbogacany o nowe treści, przykłady i zadania. W każdą środę pojawia się kolejny odcinek.
- *Nasz Mały Leksykon Filmowy*. Ukazuje się nieregularnie. Tutaj przedstawiamy konkretne filmy (np. w artykule *Wszystko zaczęło się od pożaru* przypomnieliśmy *Przemięęło z wiatrem*), grupy filmów, np. *Superbohaterowie*, wielki hit blogu – najwyżej w rankingu przeczytanych materiałów z tej zakładki; ekranowe ujęcia katastrofy *Titanica*, czyli *Titanic wciąż pływa (po ekranach świata)*; samochody w filmie: *Konie (mechaniczne) w rolach głównych* lub filmowe środki lokomocji (*Balonem, latającym dywanem, na strusiu... czyli jak i czym można podróżować*); legendy arturiańskie na ekranie. Pokazujemy też sylwetki reżyserów (np. Ingmar Bergman, Andriej Tarkowski) i aktorów (Greta Garbo, Montgomery Clift). Piszemy o związkach pisarzy z X Muzą (np. Czesława Miłosza i Josepha Conrada). Dokumentujemy niektóre znaczące premiery (np. w grudniu ubiegłego roku – kolejną odsłonę sagi *Gwiezdne wojny*).

Prawy margines zawiera jeszcze **banery**. Są to:

- *Literatura, Film, Muzyka, Sztuka*. Cztery obszerne bibliografie opracowane wyłącznie w oparciu o książki dostępne w PBW, umieszczone na stronie internetowej placówki. Pomocne nauczycielom, uczniom (także maturzystom – liczne motywy!), studentom kierunków humanistycznych (szczególnie filologicznych i kulturoznawstwa) oraz pracownikom instytucji kulturalnych.
- *Przedszkolaki, „Zakamarki” i my*. Prezentacja efektów współpracy z wydawnictwem, które zechciało dostarczyć nam piękne książki do czytania dzieciom z przedszkola, z którym systematycznie współpracujemy.
- *Książki przeczytane w Klubie Interesującej Książki*. Klub tworzą uczniowie różnych szkół, którzy mniej więcej raz w miesiącu (czasem trochę rzadziej) przyjeżdżają wraz z opiekunem na spotkania organizowane w naszym Wydziale. Niestandardowo, w przyjaznej atmosferze omawiamy wówczas książkę (zazwyczaj spoza kanonu lektur). Prowadząca zajęcia przygotowuje testy wiedzy, quizy, krzyżówki, rozsypanki wyrazowe, ilustracje i inne pomoce, zależnie od treści zadanej do przeczytania pozycji. Tytuły wszystkich dotychczas omówionych książek można znaleźć w tym banerze.
- I jeszcze... lista przebojów, to znaczy tytuły pięciu najchętniej czytanych tekstów! Widzimy ją również na prawym marginesie. Generuje ją system. Obecnie pierwsze miejsca zajmują wpisy z *Kącika Maturzysty*. Lista jest jednak dynamiczna.

Z rozmów z naszymi użytkownikami wiemy, że mamy stałych czytelników, systematycznie zaglądających na blogowe nowości. Dziękujemy im. Zapewniamy, że będziemy się starać o zaspokojenie różnych gustów i zainteresowań. Również serdecznie zapraszamy do czytania nowe osoby, które – mamy nadzieję – polubią blog i znajdą na nim coś dla siebie. Informacje, rozrywkę, wzruszenie... Czekamy na nie. Czekamy na Was! Spotkajmy się w Sieci.

STRESZCZENIE:

Artykuł dotyczy blogu *Co słyhać w IB?*, którego celem jest promowanie wartościowej literatury. Blog jest redagowany przez kierownika Wydziału Informacji, Promocji i Współpracy ze Środowiskiem Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Józefa Lompy w Katowicach.

SŁOWA KLUCZOWE:

media społecznościowe, blogi, biblioblogi, literatura, promocja czytelnictwa, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach.